

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

เรื่อง การปรับตัวของเกษตรกรสู่เกษตรกรรมทางเลือกตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ.....ปี
3. ท่านมีสมาชิกในครอบครัว.....คน
4. อาชีพของท่าน.....
5. รายได้ของครอบครัวต่อเดือน

☐ ต่ำกว่า 3,000 บาท	☐ 3,001-5,000 บาท
☐ 5,001-7,000บาท	☐ 7,001-9,000 บาท
☐ มากกว่า 9,001 บาท	
6. รายได้ส่วนใหญ่ในครอบครัวมาจาก

☐ รับราชการ	☐ เกษตรกร
☐ รับจ้าง/ลูกจ้าง	☐ ค้าขาย
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	
7. รายได้เสริมของครอบครัวมาจาก.....
8. ภาวะหนี้สินของครอบครัว

☐ ต่ำกว่า 10,000 บาท	☐ 10,001-30,000 บาท
☐ 30,001-60,000 บาท	☐ 60,000-100,000 บาท
☐ มากกว่า 100,001 บาท	☐ ไม่มี
9. ท่านเคยได้ยื่นเกี่ยวกับการทำการเกษตรกรรมทางเลือกหรือไม่

☐ เคย	☐ ไม่เคย
------------------------------	---------------------------------
10. ลักษณะพื้นที่ในการทำการเกษตรของท่าน

☐ เช่า จำนวน.....ไร่	☐ ของตนเอง จำนวน.....ไร่
---	---

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการปรับตัวในการผลิตของเกษตรกรในชุมชน

หัวข้อ	มาก (4)	ค่อนข้างมาก (3)	น้อย (2)	ไม่เลย (1)
1. ท่านได้ทำปุ๋ยชีวภาพเองเพื่อใช้ในการเกษตรมากเพียงใด				
2. ท่านได้มีการทำสมุนไพรรไล่แมลงเองเพื่อใช้ในการกำจัดศัตรูพืชมากเพียงใด				
3. ท่านได้นำปุ๋ยชีวภาพไปปฏิบัติใช้ในการเกษตรมากเพียงใด				
4. ท่านได้นำสมุนไพรรไปปฏิบัติใช้ในการกำจัดศัตรูพืชน้อยเพียงใด				
5. ในการนำปุ๋ยชีวภาพไปใช้ในการเกษตร ท่านเคยประสบปัญหาและอุปสรรคหรือไม่ เพียงใด				
6. ในการนำสมุนไพรรไปใช้ในการกำจัดศัตรูพืช ท่านเคยประสบปัญหาและอุปสรรคหรือไม่ เพียงใด				
7. ท่านสามารถนำการทำเกษตรอินทรีย์ไปปฏิบัติได้หรือไม่ เพียงใด				
8. ท่านสามารถนำการทำเกษตรผสมผสานไปปฏิบัติได้หรือไม่ เพียงใด				
9. ท่านได้มีการปลูกผักไว้บริโภคเองในครัวเรือนหรือไม่ เพียงใด				
10. ท่านได้มีการปลูกผลไม้ไว้บริโภคเองในครัวเรือนหรือไม่ เพียงใด				

หัวข้อ	มาก (4)	ค่อนข้างมาก (3)	น้อย (2)	ไม่เลย (1)
11. ท่านได้มีการเลี้ยงสัตว์ (ปลา, หมู) ไว้บริเวณเองในครัวเรือนหรือไม่ เพียงใด				
12. ท่านได้ประโยชน์จากการลดใช้ปุ๋ยเคมีในการทำการเกษตรมากเพียงใด				
13. ท่านได้ประโยชน์จากการลดการใช้สารเคมีในการกำจัดศัตรูพืชมากน้อยเพียงใด				
14. ในการทำการเกษตรท่านคิดถึงการอยู่ร่วมกันอย่างสมดุลระหว่างพืชและสัตว์หรือไม่ เพียงใด				
15. ท่านได้มีการทำการเกษตรโดยการปลูกพืชหลากหลายชนิดมากเพียงใด				
16. การเกษตรแผนใหม่ ท่านมีการระมัดระวังในการใช้ยาหรือไม่ เพียงใด				
17. ท่านสามารถเก็บออมรายได้ในครัวเรือนได้เพิ่มขึ้นเพียงใด				
18. ท่านมีการรวมกลุ่มกันภายในชุมชนในการทำการเกษตรมากเพียงใด				
19. ท่านมีการรวมกลุ่มสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนความรู้กับชุมชนอื่น หรือหน่วยงานภายนอกมากน้อยเพียงใด				

หัวข้อ	มาก (4)	ค่อนข้างมาก (3)	น้อย (2)	ไม่เลย (1)
20. ท่านสามารถรวมกลุ่มกันในการ ทำปฏิจิวภาพได้มากเพียงใด				
21. ท่านสามารถรวมกลุ่มกันในการ ทำสมุนไพรรักษาโรคได้มาก เพียงใด				
22. การรวมกลุ่มกันในการทำ การเกษตรผสมผสานมีประโยชน์ต่อ ท่านหรือไม่ เพียงใด				
23. การรวมกลุ่มกันในการทำ การเกษตรอินทรีย์มีประโยชน์ต่อท่าน หรือไม่ เพียงใด				
24. การรวมกลุ่มกันในชุมชนในการ ทำการเกษตร ประสบปัญหาและ อุปสรรคหรือไม่ เพียงใด				

ตอนที่ 3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเกษตรกรรมทางเลือกตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของ
เกษตรกร

หัวข้อ	มาก (4)	ค่อนข้างมาก (3)	น้อย (2)	ไม่เลย (1)
1. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์จาก แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้อื่นมากเพียงใด				
2. ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ มากเพียงใด				
3. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับเกษตรผสมผสานจาก แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้อื่นมากเพียงใด				
4. ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับเกษตรผสมผสาน มากเพียงใด				

หัวข้อ	มาก (4)	ค่อนข้างมาก (3)	น้อย (2)	ไม่เลย (1)
5. ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเกษตรอินทรีย์จากการฝึกอบรมหรือดูงานหรือไม่เพียงใด				
6. ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเกษตรผสมผสานจากการฝึกอบรมหรือดูงานหรือไม่เพียงใด				
7. ท่านมีความรู้เรื่องการนำปุ๋ยชีวภาพไปปฏิบัติใช้ในการเกษตรมากเพียงใด				
8. ท่านมีความเข้าใจเรื่องการนำปุ๋ยชีวภาพไปปฏิบัติใช้ในการเกษตรมากเพียงใด				
9. ท่านมีความรู้เรื่องการนำสมุนไพรมะนาวไปปฏิบัติใช้ในการกำจัดศัตรูพืชมากเพียงใด				
10. ท่านมีความเข้าใจเรื่องการนำสมุนไพรมะนาวไปปฏิบัติใช้ในการกำจัดศัตรูพืชมากเพียงใด				
11. ท่านเคยนำปุ๋ยชีวภาพไปปฏิบัติใช้ในการทำการเกษตรมากเพียงใด				
12. ท่านเคยนำสมุนไพรมะนาวไปปฏิบัติใช้ในการกำจัดศัตรูพืชมากเพียงใด				
13. ท่านมีความรู้เรื่องการเกษตรที่อาศัยความเกื้อกูลกันระหว่างพืช และสัตว์มากเพียงใด				
14. ท่านมีความเข้าใจเรื่องการเกษตรที่อาศัยความเกื้อกูลกันระหว่างพืช และสัตว์มากเพียงใด				
15. ท่านมีความรู้เรื่องการเกษตรที่เน้นการปลูกพืชหลากหลายชนิดมากเพียงใด				
16. ท่านมีความเข้าใจเรื่องการเกษตรที่เน้นการปลูกพืชหลากหลายชนิดมากเพียงใด				

หัวข้อ	มาก (4)	ค่อนข้างมาก (3)	น้อย (2)	ไม่เลย (1)
17. ท่านมีความรู้เรื่องการเกษตรอย่างยั่งยืนที่เน้นผู้ผลิต ผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อมยั่งยืนมากเพียงใด				
18. ท่านมีความเข้าใจเรื่องการเกษตรอย่างยั่งยืนที่เน้นผู้ผลิต ผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อมยั่งยืนมากเพียงใด				
19. ท่านมีความรู้เรื่องการทำการเกษตรที่ช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมมากเพียงใด				
20. ท่านมีความเข้าใจเรื่องการทำการเกษตรที่ช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมมากเพียงใด				
21. ท่านมีความรู้เรื่องการทำการเกษตรที่ช่วยให้คน สัตว์ และสิ่งแวดล้อมอยู่ร่วมกันอย่างพึ่งพาอาศัยกันมากเพียงใด				
22. ท่านมีความเข้าใจเรื่องการทำการเกษตรที่ช่วยให้คน สัตว์ และสิ่งแวดล้อมอยู่ร่วมกันอย่างพึ่งพาอาศัยกันมากเพียงใด				
23. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการใช้ชีวิตอย่างพออยู่ พอกิน พอใช้ มากเพียงใด				
24. ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ชีวิตอย่างพออยู่ พอกิน พอใช้ มากเพียงใด				
25. ท่านสามารถนำหลักการใช้ชีวิตอย่างพออยู่ พอกิน พอใช้ มาใช้ประโยชน์ได้มากเพียงใด				
26. ท่านมีความรู้เรื่องการทำการเกษตรที่เน้นการพึ่งตนเอง ลดการพึ่งพาปัจจัยการผลิตจากภายนอกมากเพียงใด				

หัวข้อ	มาก (4)	ค่อนข้างมาก (3)	น้อย (2)	ไม่เลย (1)
27. ท่านมีความเข้าใจเรื่องการทำกรเกษตรที่เน้นการพึ่งตนเอง ลดการพึ่งพาปัจจัยการผลิตจากภายนอกมากเพียงใด				
28. ท่านสามารถนำหลักการทำการเกษตรที่เน้นการพึ่งตนเอง ลดการพึ่งพาปัจจัยการผลิตจากภายนอกมาใช้ประโยชน์ได้มากเพียงใด				
29. ท่านมีความรู้เรื่องการรวมกลุ่มกันในการทำการเกษตร เพื่อประโยชน์ของกลุ่มเกษตรกร มากเพียงใด				
30. ท่านมีความเข้าใจเรื่องการรวมกลุ่มกันในการทำการเกษตร เพื่อประโยชน์ของกลุ่มเกษตรกร ให้มีอำนาจต่อรอง มากเพียงใด				
31. ท่านสามารถนำหลักการรวมกลุ่มกันในการทำการเกษตร ลดการแก่งแย่ง แข่งขันกันมาใช้ประโยชน์ได้มากเพียงใด				

ตอนที่ 4 การพึ่งตนเอง ความเข้มแข็งชุมชนของเกษตรกร

หัวข้อ	มาก (4)	ค่อนข้างมาก (3)	น้อย (2)	ไม่เลย (1)
1. ท่านคิดว่าการเกษตรกรรมทางเลือกช่วยให้ท่านลดรายจ่ายในการพึ่งพาปัจจัยในการผลิตจากภายนอก (ปุ๋ยเคมี , ยาฆ่าแมลง) ได้หรือไม่เพียงใด				
2. ท่านคิดว่าการเกษตรกรรมทางเลือกจะช่วยให้ท่านมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นในระยะยาวได้มากเพียงใด				

หัวข้อ	มาก (4)	ค่อนข้างมาก (3)	น้อย (2)	ไม่เลย (1)
3. ท่านคิดว่าการเกษตรกรรมทางเลือกช่วยให้ปลอดภัยจากปัญหาหนี้สินเพียงใด				
4. ท่านคิดว่าการเกษตรกรรมทางเลือกช่วยให้ครอบครัวได้ใกล้ชิดกันเพิ่มขึ้นหรือไม่ เพียงใด				
5. ท่านคิดว่าการเกษตรกรรมทางเลือกช่วยให้ครอบครัวมีความเป็นอยู่อย่างพออยู่พอกินมากเพียงใด				
6. ท่านคิดว่าการเกษตรกรรมทางเลือกช่วยเพิ่มรายได้แก่ครอบครัวได้มากเพียงใด				
7. ในหมู่บ้านมีการชักชวนเพื่อนบ้านในการรวมกลุ่มกันทำเกษตรกรรมทางเลือกมากเพียงใด				
8. ท่านมีการรวมกลุ่มกันในการสร้างเครือข่ายการทำเกษตรกรรมทางเลือกมากเพียงใด				
9. ท่านมีการรวมกลุ่มกันในการทำปุ๋ยชีวภาพเพื่อใช้ในการทำการเกษตรมากเพียงใด				
10. ท่านมีการรวมกลุ่มกันในการทำสมุนไพรเพื่อใช้ในการกำจัดศัตรูพืชมากเพียงใด				
11. ท่านมีการรวมกลุ่มกันในการทำการเกษตรอินทรีย์มากเพียงใด				
12. ท่านมีการรวมกลุ่มกันในการทำการเกษตรผสมผสานมากเพียงใด				
13. ท่านมีการทำบัญชีรายรับ รายจ่าย ในครัวเรือนหรือไม่ เพียงใด				
14. ท่านได้รับประโยชน์จากการทำบัญชีรายรับ รายจ่าย ในครัวเรือนหรือไม่ เพียงใด				

หัวข้อ	มาก (4)	ค่อนข้างมาก (3)	น้อย (2)	ไม่เลย (1)
15. ในชุมชนของท่านมีการประชุมเพื่อวิเคราะห์ปัญหา และอุปสรรค ในการทำการเกษตรมากเพียงใด				
16. ท่านเคยได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ในการทำการเกษตรกรรมทางเลือกมากเพียงใด				
17. ท่านมีความพร้อมในการนำปุ๋ยชีวภาพไปใช้ในการทำการเกษตรมากเพียงใด				
18. ท่านมีความพร้อมในการนำสมุนไพรไปใช้ในการกำจัดศัตรูพืชมากเพียงใด				
19. ครอบครัวยุคของท่านมีการใช้จ่ายอย่างระมัดระวังหรือไม่เพียงใด				
20. ท่านมีการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการทำการเกษตรกรรม หรือการดำเนินชีวิตหรือไม่ เพียงใด				

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

1. นางสาวเรือง ธาตุอินจันทร์
2. นายสุรชัย มรกตวิจิตรการ
3. นายทองสุข ธาตุอินจันทร์
4. นางพวงเพชร ทุนผลงาม
5. นายแก้ว ขาวสวย
6. นางชุวีรย์ ธาตุอินจันทร์
7. นางอัมพร ทุนผลงาม
8. นางสมศรี สิทธิปัญญา
9. นายสมบูรณ์ ทุนผลงาม
10. นายฉัฐกานต์ พานคำดาว
11. นายเจริญ ชันทะจักร
12. นางศรีพันธ์ ธาตุอินจันทร์
13. นายไพรัตน์ ธาตุอินจันทร์
14. นายสมหมาย ทาอินทร์
15. นายแสวง ไทใจอ่อน

ภาคผนวก ค

การทดสอบคำถามของการศึกษา

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจต่อแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับพฤติกรรมการปรับตัวมาทำเกษตรกรรมทางเลือกรตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกร

พฤติกรรมการปรับตัว	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการผลิต	1								
2. การจัดการพื้นที่การเกษตร	.513**	1							
3. การดำเนินชีวิตแบบพอเพียง	.663**	.461**	1						
4. การใช้จ่ายอย่างมีเหตุผล	.538**	.385**	.689**	1					
5. การใช้สารอินทรีย์แทนสารเคมี	.686**	.532**	.726**	.510**	1				
6. การทำปุ๋ยชีวภาพเองเพื่อใช้แทนปุ๋ยเคมี	.731**	.427**	.629**	.555**	.667**	1			
7. การผลิตโดยคำนึงถึงการบริโภคในครัวเรือนไม่มุ่งการขาย	.458**	.390**	.300**	.131	.280**	.375**	1		
8. การรวมกลุ่มเครือข่ายเกษตรกร	.736**	.349**	.709**	.602**	.683**	.777**	.299**	1	
9. ความรู้ความเข้าใจ	.760**	.499**	.726**	.628**	.736**	.749**	.331**	.905**	1

** (p<.01)

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการพึ่งพาตนเอง และความเข้มแข็งของชุมชนกับพฤติกรรมการปรับตัว
มาทำเกษตรกรรมทางเลือกตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกร

พฤติกรรมการปรับตัว	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. การเปลี่ยนแปลง รูปแบบการผลิต	1								
2. การจัดการพื้นที่ การเกษตร	.513**	1							
3. การดำเนินชีวิตแบบ พอเพียง	.663**	.461**	1						
4. การใช้จ่ายอย่างมี เหตุผล	.538**	.385**	.689**	1					
5. การใช้สารอินทรีย์ แทนสารเคมี	.686**	.532**	.726**	.510**	1				
6. การทำปุ๋ยชีวภาพเอง เพื่อใช้แทนปุ๋ยเคมี	.731**	.427**	.629**	.555**	.667**	1			
7. การผลิตโดยคำนึง ถึงการบริโภคใน ครัวเรือนไม่มุ่งการขาย	.458**	.390**	.300**	.131	.280**	.375**	1		
8. การรวมกลุ่ม เครือข่ายเกษตรกร	.736**	.349**	.709**	.602**	.683**	.777**	.299**	1	
9. การพึ่งพาตนเอง และความเข้มแข็งของ ชุมชน	.728**	.337**	.764**	.646**	.693**	.740**	.282**	.950**	1

** (p<.01)

ภาคผนวก ง
การทำการเกษตรทางเลือกของเกษตรกรบ้านป่าไผ่
อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ภาพ 2 ดั่งหมักปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ภาพ 3 การเลี้ยงสัตว์แบบผสมผสาน(ไก่อกับปลา)

ภาพ 4 ศูนย์เผยแพร่ความรู้บ้านนายสุรชัย มรกตวิจิตรการ

ภาพ 5 การเลี้ยงกบ

ลิขสิทธิ์ © มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
Copyright © Chiang Mai University
All rights reserved

ภาพ 6 การทำประมงน้ำไหล

ภาพ 7 ที่ทำการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านป่าไผ่

ภาพ 8 ผลิตภัณฑ์จากกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านป่าไผ่

ภาพ 9 กระเทียมโทนดองจากกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านป่าไผ่

ภาพ 10 ตลาดชุมชนบ้านป่าไผ่

ภาพ 11 ระบบชลประทานหมู่บ้าน

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – สกุล	นายณภดล หงส์ศรีพันธ์
วัน เดือน ปีเกิด	29 กันยายน 2524
ประวัติการศึกษา	ปี พ.ศ. 2546 สำเร็จการศึกษาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยา-มานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved